

Minister Finansów

Warszawa, 22 listopada 2023 roku

Sprawa: Petycja ws. OC komunikacyjnego oraz regulacji dotyczących
wyrejestrowania pojazdu
Znak sprawy: FN6.056.3.2023
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Szanowny Panie,

w związku z przesłaną przez Ministerstwo Sprawiedliwości petycją dotyczącą propozycji zmian regulacji w zakresie możliwości wyrejestrowania pojazdu, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących informacji z zakresu obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych.

Na wstępie należy wskazać, że regulacje dotyczące warunków dopuszczenia pojazdów do ruchu, w tym ich rejestracji i wyrejestrowania, zostały zawarte w przepisach ustawy – Prawo o ruchu drogowym¹. Ministrem właściwym w zakresie tych regulacji pozostaje Minister Infrastruktury. W związku z powyższym Pana petycja została również przesłana do resortu infrastruktury.

Rozumiejąc wskazaną przez Pana sytuację polegającą na wyłączeniu z ruchu określonego zarejestrowanego pojazdu mechanicznego, należy wskazać na normy systemowe dotyczące obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, które wynikają ze szczególnego charakteru tego obowiązkowego ubezpieczenia. Normy dotyczące tego ubezpieczenia zostały uregulowane w ustawie o ubezpieczeniach obowiązkowych². Ustawowy obowiązek zawarcia umowy obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych uwarunkowany jest szczególną społeczną funkcją tego ubezpieczenia, jaką jest ochrona osób trzecich przed skutkami częstych, niekorzystnych zdarzeń powstałych wskutek ruchu pojazdów. Nieprzerwany charakter odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń i zarazem ochrony ubezpieczeniowej, daje poszkodowanym w wypadku gwarancję otrzymania należnego odszkodowania. Z drugiej strony, umowa tego ubezpieczenia chroni ewentualnego sprawcę wypadku komunikacyjnego przed nadmiernymi obciążeniami finansowymi z tytułu jego odpowiedzialności cywilnej oraz

zabezpiecza jego majątek przed nadmiernym uszczupleniem z tytułu tej odpowiedzialności.

W związku z tą konstrukcją oraz celem jakiego ma służyć to ubezpieczenie, systemowym rozwiązaniem obowiązującym w polskim prawodawstwie, które ma zapewnić ciągłość ubezpieczenia, jest powiązanie obowiązku zawarcia umowy obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych z rejestracją pojazdu. Zgodnie z ogólną zasadą posiadacz pojazdu jest obowiązany zawrzeć umowę ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych najpóźniej w dniu rejestracji pojazdu mechanicznego. Jednocześnie umowa ubezpieczenia OC komunikacyjnego ulega rozwiązaniu z chwilą wyrejestrowania pojazdu mechanicznego. Tym samym przez cały okres zarejestrowania pojazdu na jego posiadacza ciąży obowiązek posiadania ważnej umowy ubezpieczenia OC. Przedmiotowe powiązanie ubezpieczenia OC komunikacyjnego z rejestracją pojazdu zostało podyktowane zapewnieniem gwarancyjnego charakteru tego ubezpieczenia i koniecznością zapewnienia skuteczności ochrony osób poszkodowanych w wypadkach komunikacyjnych. W przypadku wyrejestrowania pojazdu umowa ubezpieczenia OC komunikacyjnego ulega rozwiązaniu z mocy prawa.

Niezależnie od powyższego należy mieć na uwadze, że pozostawienie, czy też unieruchomienie pojazdu w garażu (na podwórku) nie wyklucza sytuacji, w których mogłoby dojść do wystąpienia szkody. W związku z tym, na podstawie przepisu art. 34 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, za szkodę wyrządzoną w związku z ruchem pojazdu uważa się również szkodę powstałą m.in. podczas i w związku z zatrzymaniem lub postojem. Do wypadków ubezpieczeniowych dochodzi np. w garażach, na podwórkach, czy też podczas wykonywania zabiegów konserwacyjnych. Odpowiedzialność odszkodowawcza powstaje także w sytuacji, gdy szkoda powstała na skutek wybuchu silnika w czasie, kiedy pojazd się nie poruszał. Wprowadzenie tej normy wynika m.in. z faktu, iż usunięcie z drogi publicznej pojazdu i jego przetrzymywanie np. w garażu lub na podwórku, jedynie redukuje do pewnego stopnia ryzyko powstania szkody w związku z ruchem tego pojazdu, jednak nie niweluje takiego ryzyka w całości. Należy przy tym podkreślić, że w związku z konstrukcją umowy ubezpieczenia, w każdym przypadku istnieje możliwość negocjacji z zakładem ubezpieczeń wysokości składki ubezpieczeniowej, np. w związku z mniejszym ryzykiem z uwagi na stałe lub przejściowe wyłączenie pojazdu z ruchu.

Podkreślenia wymaga, że w przypadku zaistnienia sytuacji, w której do ruchu zostałby wprowadzony pojazd, którego posiadacz nie byłby ubezpieczony w zakresie OC komunikacyjnego, a jednocześnie zostałyby wyrządzona przez ruch takiego pojazdu szkoda, ewentualne roszczenia osób poszkodowanych z tytułu szkód na osobie, w tym np. zadośćuczynienia lub dożywotnich rent mogłyby sięgać nawet sumy stanowiącej równowartość w złotych kwoty 5 210 000 euro. Kwota ta wynika z ustawowego określenia wysokości minimalnej sumy gwarancyjnej w odniesieniu do szkód osobowych na takim właśnie poziomie. Analogiczna sytuacja mogłaby dotyczyć nieubezpieczonego posiadacza pojazdu i szkody powstałej podczas i w związku z postojem takiego pojazdu, w tym także pojazdów, których stan uzasadnia ich skierowanie do kasacji. W takim przypadku świadczenia osobom poszkodowanym lub uprawnionym wypłaca Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, ale ma on prawo domagania się od nieubezpieczonego sprawcy szkody zwrotu wydatkowanych pieniędzy.

Biorąc powyższe pod uwagę informuję, że Ministerstwo Finansów nie przewiduje podejmowania prac w zakresie zmian wnioskowanych w petycji.

1. Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1047, z późn. zm.)
2. Ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2277, z późn. zm.)

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów

Katarzyna Przewalska
Dyrektor
Departamentu Rozwoju Rynku Finansowego